

درس اول: تعاون (۱)

تعاون: به زبان ساده، یعنی همکاری و یاری رساندن به یکدیگر

همه ما انسان‌ها در برابر خداوند متعال، نسبت به خود، دیگران و محیطی که در آن زندگی می‌کنیم، مسئول هستیم. انسان هم موجودی اجتماعی و هم مسئول آفریده شده است، به همین دلیل هیچ‌کس نمی‌تواند اعمال و رفتار و زندگی خود را از اجتماع جدا کند. پیام‌ها و دستورات دین اسلام در زمینه رابطه فرد با اجتماع

﴿تَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ﴾ (سوره مائده، آیه ۲)

در کارهای نیک و پرهیزکاری، یکدیگر را یاری کنید؛ و در گناه و ستمکاری همکاری نکنید.

امیرالمؤمنین علیه السلام می‌فرماید: از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله شنیدم که فرمود کسی که یک مشکل از مؤمنی رفع کند، مانند کسی است که تمام عمرش را به عبادت

سپری کرده است. (وسائل الشیعه، جلد ۱۱)

خداوند در قرآن کریم به تعاون امر فرموده و در عین حال از ما خواسته است که در کارهای نیک به یکدیگر کمک کنیم، اما در امور ناپسند گناه و ستمکاری همکاری نکنیم.

همکاری نکردن در گناه؛ یعنی اگر کسی کار ناپسند یا گناهی انجام داد، ما او را تشویق نکنیم یا طوری رفتار نکنیم که انگار با او موافق هستیم.

جلوه‌های تعاون

- ۱) اظهار دوستی و محبت؛ ۲) همدلی و خوشحال کردن یکدیگر؛ ۳) هدیه دادن؛ ۴) کوشش برای ایجاد صلح و آشتی میان انسان‌ها؛ ۵) عیادت از بیمار؛ ۶) قرض دادن؛ ۷) رفع مشکلات مردم و یاری رساندن به آن‌ها در گرفتاری‌ها؛ ۸) مشارکت کردن برای رفع نیازهای مالی فقرا؛ ۹) امر به معروف و نهی از منکر و ...

تعاون ممکن است در سطح خانواده، خویشاوندان، مدرسه، محله، شهر و روستا یا اعضای جامعه باشد.

جلوه‌های تعاون در خانه: همکاری و همدلی در خانواده ← صمیمیت و محبت بیشترین اعضای خانواده

با تقسیم وظایف و مسئولیت‌ها، هر عضوی از خانواده احساس می‌کند که مفید است و همه کارهای خانه بردوش یک نفر قرار نمی‌گیرد. پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و امامان بزرگوار علیهم السلام با اعضای خانواده خود، کمال همکاری را داشتند. شایسته است که این همکاری و همدلی در بین خویشاوندان هم باشد.

جلوه‌های تعاون در مدرسه

- ۱) همکاری در نظافت کلاس و مدرسه؛ ۲) کمک به همکلاسی‌هایی که درس ضعیف‌تری دارند؛ ۳) همکاری در مراسم صبحگاهی و ...

جلوه‌های تعاون در محله

۱) عیادت از همسایه بیمار؛ کمک و خوشامدگویی به همسایه جدید؛ همکاری در نظافت و پاکیزگی محله؛ مراقبت از اموال عمومی؛ همکاری در جشن‌ها یا مراسم مختلف.

همدلی و همکاری افراد یک محله ← صمیمیت و همبستگی ← بهتر پیش رفتن کارها

امام صادق علیه السلام درباره اهمیت تعاون در محله می‌فرماید: با همسایه‌ات خوش رفتاری کن تا مسلمان راستین باشی.

سوالات تستی

- ۱) مراقبت از اموال عمومی از جلوه‌های کدام نوع تعاون است؟ کدام یک از جلوه‌های تعاون نیست؟
- (۱) خانواده - هدیه دادن
 (۲) محله - عبادت فردی
 (۳) کلاس - عیادت از بیمار
 (۴) خویشاوندان - امر به معروف
- ۲) همکاری با یکدیگر به چه معناست؟ همکاری و همدلی در خانواده باعث چه چیزی می‌شود؟
- (۱) امر به معروف - رفع مشکلات
 (۲) حمایت - تقسیم کار
 (۳) مشورت - مفید بودن تمام اعضا
 (۴) تعاون - صمیمیت و محبت
- ۳) ما در مقابل خداوند، نسبت به خود و دیگران و محیطی که در آن زندگی می‌کنیم هستیم. انسان موجودی و مسئول، آفریده شده است.
- (۱) اجتماعی - مهربان
 (۲) مفید - بی تفاوت
 (۳) مسئول - اجتماعی
 (۴) حساس - اجتماعی
- ۴) قرآن کریم از ما خواسته است تا در چه اموری همکاری نکنیم؟
- (۱) تقسیم کارها
 (۲) رفع مشکلات
 (۳) گناه
 (۴) طاقت فرسا
- ۵) امام صادق علیه السلام می‌فرماید با خوش رفتاری با چه کسانی مسلمان راستین می‌شویم؟
- (۱) پدر و مادر
 (۲) فرزندان
 (۳) خویشاوندان
 (۴) همسایه
- ۶) کدام یک از گزینه‌های زیر در رابطه با صندوق خانوادگی درست نیست؟
- (۱) گاهی خویشان برای رفع نیازهای مالی، صندوق قرض الحسنه خانوادگی درست می‌کنند.
 (۲) فرد وام‌گیرنده در صورت برخورداری از توان مالی باید پول وام قرض الحسنه را یک جا برگرداند.
 (۳) هریک از اعضای صندوق باید ماهیانه مبلغی معین به این صندوق بپردازند.
 (۴) این صندوق مانند یک بانک کوچک است.
- ۷) با انجام چه کاری اعضای خانواده احساس مفید بودن می‌کنند؟
- (۱) تقسیم وظایف و مسئولیت‌ها
 (۲) کار نیک کردن
 (۳) هدیه دادن
 (۴) امر به معروف